

I N F A N T

El primer any de vida.

Serie T.V

T A U L A

- 1.- Consideracions generals sobre la sèrie "INFANT".
- 2.- Sinopsi del guió del capítol "pilot" ("ENCUNYAMENT").
- 3.- Index de capítols.
- 4.- Resum literari de cada un dels 13 capítols.

1.- CONSIDERACIONS GENERALS SOBRE LA SÈRIE "INFANT".

I N F A N T

El primer any de vida

La sèrie "INFANT" té, com a principal objectiu la divulgació dels importants fenòmens que es produeixen durant el primer any de vida de l'infant, entès com un procés evolutiu fonamental que condiciona en gran manera el desenvolupament de la personalitat humana adulta.

Els diferents capítols de la sèrie illustraran, doncs, aquesta concepció dinàmica de "procés" enfront de la idea passiva d'"estat", recolçant-se en la descripció científica de l'evolució ontogenètica del primer any de vida: cervell i sistema nerviós, evolució fisiològica, i, procés conductal i social.

Les característiques generals que haurien de configurar l'"estil" de la sèrie són les següents:

- 1.- Rigorositat científica.
- 2.- Claredat expositiva.
- 3.- Capacitat d'emocionar.
- 4.- Modernitat en el tractament.

Aquestes característiques han de configurar tots els capítols de la sèrie per a aconseguir una credibilitat científica, un to expositiu que li dongui un marcat caràcter divulgador i didàctic, una identificació emotiva de l'espectador amb les diferents escenes on intervenen els infants i, evidentment, una actualitat en la informació que ha de vindre donada per un tractament general modern.

Les quatre característiques generals que hem assenyalat es concretitzen a nivell de la narració videogràfica en els següents aspectes a tindre en compte:

a) Pel que fa al text s'ha d'aconseguir la fusió entre llenguatge científic i el to col·loquial (llenguatge i sentiments) amb que els espectadors es plantegen les preguntes concernint aquest tema, en la seva vida quotidiana.

El text ha d'encadenar lògicament el seguit de conceptes que exposi i tenir, fonamentalment, un to expositiu-informatiu formulat sempre en termes positius.

b) Pel que fa referència a la imatges, aquesta ha de tenir una especificitat pròpia, no ha de ser un simple suport il·lustratiu del text, sinó que ha de tindre la força suficient per a emocionar directament els espectadors a través de les imatges de relació entre adults i infants, que l'espectador pot identificar en un primer grau amb la seva vida quotidiana.

Els infants han de ser magnificats per la imatge, han de ser valorats en les seves dimensions pròpies per a fer evident la seva "personalitat" pròpia. Els infants han de ser tractats en tot moment com a individus concrets, amb nom propi, no com a representants abstractes del gènere "nens".

La imatge ha de definir clarament la característica d'actualitat (modernitat) de la sèrie, cuidant els personatges i vestuari utilitzat, les localitzacions arquitectòniques i decoració de platós on s'enregistri, i, evidentment, a través del treball específic s'illuminació i enquadrament de la càmera.

c) Cada capítol de la sèrie ha d'estar tancat en si mateix i no fer referències als capítols anteriors o posteriors. Cada concepte que s'introdueixi en un capítol, encara que ja s'hagi tractat en algun altre, ha de ser explicat (en major o menor extensió) en el mateix capítol.

d) El Doctor Jubert ha d'oferir una imatge de tranquil·litat i senzillesa (és algú molt assequible), però, al mateix temps, de seguretat en les seves afirmacions. Les aparicions en imatge del Doctor Jubert han d'anar íntimament lligades al text, i, s'han de produir cada cop que aquest abandoni el caràcter merament informatiu o descriptiu, i, passi a ser explicatiu de conceptes, esplantegin interrogants, i, de tota manera, en la introducció de cada capítol i, també, en la conclusió.

L'anàlisi de les diferents temàtiques que ha de tractar la sèrie, així com la consideració de crear un producte interessant i de qualitat, ens ha portat a definir i organitzar totes les diferents informacions que han d'apareixer en els capítols seguint uns determinats criteris de tractament cinematogràfic que exposen a continuació. Aquesta definició de tractament de seqüències no vol dir que cadascun dels capítols de la sèrie apareixin obligatòriament totes les possibilitats que s'enumeren, sinó que s'utilitzaran segons que la temàtica de cada capítol ho exigeixi o no. Els blocs informatius que hem definit són:

a) Entrevistes, en directe, d'investigadors estrangers que han fet aportacions cabdals sobre la temàtica que ens interessa (per cada capítol).

- b) Utilització de pel·lícules experimentals realitzades per investigadors i que es consideren documents històrics de la vàlua científica.
- c) Situacions experimentals amb infants recreades per nosaltres a l'estudi.
- d) Reportatges en directe sobre interaccions infants/infants, infants/pares, infants/institucions, etc.
- e) Animació, per ordinador, de l'evolució de l'espècie i ontogenètica del primer any de vida: del sistema nerviós i cervell.
- f) Dibuixos animats de l'evolució filogenètica del sistema nerviós i cervell.
- g) Escenes experimentals amb animals recreades per nosaltres.
- h) Seqüències del Doctor Jubert en diferents localitzacions donant les explicacions pertinents.

La densitat del temari a descriure i la voluntat de fer una sèrie atractiva i apassionant pels espectadors, ha portat a la consideració que la sèrie ha de constar de 13 capítols i que cadascun d'ells hauria de durar vint-i-cinc minuts.

2.- SINOPSI DEL GUIÓ DEL CAPÍTOL "PILOT" ("ENCUNYAMENT").

QUI ÉS LA MARE?

"Encunyament"

Imatge

So

Seqüència 1: Introducció

1.-Parc de la Ciutadella el Dr. Jubert davant d'un parterre de gespa, intro
2.-dueix el tema. La càmera se'n va del Dr. Jubert entrant en el camp Pere i Joan, dos nens de tres anys que estan jugant. Amb càmera lenta i exageració del so dramatitzarem (donarem èmfasi i importància) als gestos dels nens.

El Dr. Jubert introdueix el tema de la socialització primària, les relacions mare/fill durant els sis primers mesos de vida de l'infant.
.....

"Observem a n'en Pere i en Joan, tots dos tenen tres anys, a través del joc es relacionen...els comportaments, però, són diferents...fixeu-vos-hi bé perquè avui parlarem d'ells, del perquè dels seus comportaments tan diferents.

Seqüència 2: L'encunyament en el món animal

Aquesta seqüència en el capítol definitiu de la sèrie hauria de ser substituïda per una entrevista realitzada a Austria amb el Dr. Konrad Lorenz, un dels pares de l'etologia, i que va ser el primer en experimentar i definir l'"encunyament" en el món animal. Les imatges de l'entrevista s'acompanyarien d'imatges "històriques" dels seus experiments amb ànecs.

1.-El Dr. Jubert en un laboratori d'etologia parla de Lorenz i la seva descoberta de l'encunyament amb oques. Imatges de Lorenz. Eclòsió dels ous d'oques, el Dr. Jubert repeteix l'experiment de Lorenz, les

El Dr. Jubert presenta la personalitat del Dr. K. Lorenz, com va arribar a fixar el concepte d'encunyament en el món animal. S'explica, en Off, l'experiment mentre aquest es repeteix en imatges.

oques nou nades segueixen el Dr. Jubert, fins el carrer.

2.-A les illes Medes eclosió dels ous de gavina (incubació, eclosió, encunyament) El Dr. Jubert mostrant una gavina, el bec i la taca vermella en el bec de la gavina.

3.-En el Zoològic de Barcelona l'encunyament en els mamífers, el seguiment i relació mare/cria en els Macacus Rhesus.

Seqüència 3: L'encunyament humà

1.-El Dr. Jubert en el taller d'un gravador (artista conegut) al costat d'ell s'estan gravant uns originals (que serviran en diferents capítols de la sèrie). El taller, la màquina de gravar, l'operació de gravar.

2.-Imatges d'un part natural a domicili, primer contacte de la mare amb el fill immediatament post-part. L'exploració "standart" del fill per part de la mare: tocant les extremitats, el tronc i per últim la cara. El nadó agafat pel pare.

S'expliquen els elements desencadenadors de les conductes de seguiment en els animals. Explicació del punt vermell existent en el bec de les gavines, és un element desencadenador de la conducta de seguiment de les cries.

L'encunyament en els mamífers com a transició entre el món animal i els humans.

El Dr. Jubert explica el concepte d'encunyament (imprinting) nascut com analogia amb les operacions d'estampar moneda, teixits, gravats. Existeix quelcom de semblant a l'encunyament animal entre els humans?.

S'expliquen els trets distintius de l'encunyament dels adults per part dels nadons. Es planteja la direccionalitat del fenomen entre humans que és de signe contrari al del món animal. És l'adult que és encunyat pel nadó. El Dr. Jubert explica el concepte de mare biològica enfront del proïsme tutelar. La persona que farà de mare afectiva (proïsme tutelar) del nadó no té perquè ser la mare biològica.

Seqüència 4: Els desencadenants humans

1.- El Dr. Jubert en una habitació anexas al lloc del part, o en estudi, passa el nadó a altres persones desconegudes, reacció dels adults amb el nadó a les mans.

S'explica quins són els trets concrets del nadó que desencadenen les reaccions de seguiment per part dels adults.

Explicació d'aquestes reaccions de "fer sorolls i ganyotes" en direcció al nadó.

2.- Imatges d'algun film de Walt Disney amb dibuixos que tenen "trets infantils bàsics".

Explicació de les conductes de seguiment a partir dels "trets bàsics desencadenadors" en els tres blocs d'imatges d'exemple.

Adults compran nines (de trets infantils) en una botiga.

Imatges d'arxiu televisiu de nens oferint rams de flors a personatges polítics importants.

(Aquests tres últims blocs d'imatges apareixeran requadrats en el de la pantalla).

Seqüència 5: Els períodes òptims

1.- A la clínica Quirón, nursery, postpartera que reb el nen dos o tres dies després del part. La nursery. El sistema de rooming-in, el nen a la cambra de la mare des del moment del part.

S'explica la importància del contacte immediat mare/fill després del part, i, les conseqüències que comporta el contacte diferit durant alguns dies. Seguint la mateixa lògica de discurs s'explica el rooming-in i la nursery. El Dr. Jubert hi és present.

Seqüència 6: Pere i Joan. Conclusió.

1.- Tornem a les imatges de Pere i Joan en el parc de la Ciutadella. Imatges de la seva interacció a través del joc , (ralentis, imatges fixes, i altres efectes per a infatitzar les imatges).

En sobreimpressió sobre les imatges va apareixent la fitxa mèdica de cadascun dels dos nens.

2.- La càmera torna al Dr. Jubert en el parc, qui fa les seves conclusions del capítol.

Es comenta el comportament dels dos infants en base a tot el que s'ha explicat en el capítol.

La fitxa mèdica que també és repetida per la veu en off. Acte seguit es comenta en base al que s'ha parlat anteriorment.

El Dr. Jubert explica les conseqüències i la importància d'un bon encunyament dut a terme immediatament post-part, per a la vida adulta de tothom.

3.- INDEX DE CAPÍTOLS.

- 1.- L'Infant: aquest desconegut. (Què és un infant?).
- 2.- Els tres passats del nadó humà.
- 3.- El part: l'últim passat dels mamífers placentaris.
- 4.- La complexificació dentrítica. (Epigènesi).
- 5.- El nadó humà. (L'alba de la vida).
- 6.- Socialització (I). (Objectiu: contacte o amanyagueu-lo).
- 7.- Socialització (II). (Encunyament).
- 8.- Socialització (III). (Vincle).
- 9.- Funcions sensorials.
- 10.- Funcions motrius. (D'esclau de la gravetat a la deambulació autònoma).
- 11.- El naixement de la intel·ligència. (Memòria i pensament).
- 12.- Pre-llenguatge i comunicació no verbal.
- 13.- Encara podem salvar Mozart d'ésser assassinat?.
(Situació actual de la infància).

4.- RESUM LITERARI DE CADA UN DELS 13 CAPÍTOLS.

Capítol 1.-

L'INFANT: AQUEST DESCONEGUT

(Què és un infant?)

Capítol introductori, destinat a plantejar i objectivar el desconeixement que al carrer, aquí i ara, tots tenim sobre l'infant (pares, mestres, polítics, "gent" o ciutadans, d'aquí o de fora).

El capítol s'intordueix en belles imatges i text sobre el desenvolupament d'un infant. Tot seguit, de forma sobtada, planteja fets indicatius (reals) de com es malmena aquest procés (suïcidi infantil, 70% de fracàs escolar, inadaptació i inadequació, maltractes, sobreprotecció, abandó....).

Plantejar la pregunta clau: QUE ÉS UN INFANT?. EXISTEIX UN PERÍODE DE LA VIDA ANOMENAT INFANCIA?. QUE PRECISA, IMPRESCINDIBLEMENT, UN INFANT PER TAL D'ARRIBAR A SER UN ADULT DESENVOLUPAT?.

Entrevistes, curtes, al carrer, responent a aquestes preguntes. Entrevista amb Philip ARIES, historiador de la infància (Marsella), recollint imatges iconogràfiques (del Segle I a l'actualitat), que ens permeten reconstruir sinòpticament aquesta història, per arribar a descobrir que la infància és una reinvenció moderna.

Plantejament, per part del presentador, de les tres opcions vigents ara, antagòniques: innatisme, empirisme, i ni tot blanc ni tot negre, sinó tot el contrari. Disseny i utilització d'una maqueta, per a descriure això, que anirà repetint-se durant la sèrie, per emmarcar-la i unificar-la totalment.

Plantejar que ara, avui, "estem en condicions de construir un entorn en el que l'infant, aquest desconegut, podrà estar segur i podrà creixer i descobrir-se a si mateix i descobrir el món" (MEAD). Plantejar que podem avitar "l'assassinat de MOZART" (A. de SAINT EXUPERY). I fer cloenda (entrevista curta amb alta fun-

cionària -negre- de la UNESCO): "L'esperança d'un poble i de la humanitat està en l'atenció que els governs, així com els pares, dediquin a l'educació prèvia al nivell de pre-escolar".

Escenificació, en el teatre grec, de:

- una mare amb un fill d'un any d'edat en braços, pregunta a un savi:
- "digue'm, vell savi, quan haig de començar a educar el meu fill?."
- "Arribes un any massa tard".

Capítol 2.-

ELS TRES PASSATS DEL NADÓ HUMÀ

Capítol destinat a introduir, per sobre, el fet que la vida humana, la nostra vida concreta, no és pas un fet "miraculós", inexplicable, que -tot d'una- "és aquí", sense més ni més o sense cap explicació. Aquest capítol vol fer comprendre les "arrels", parcialment soterrades o invisibles, que expliquen -en part- alguns fets inherents a la vida humana i, en concret dels infants (com p.e. el perquè d'uns reflexos arcaics en el nadó i petit infant humà, la història natural del conreu de les cries, el paper "parenteral", dels "altres" adults de la mateixa espècie, el paper dels congèneres de la mateixa edat, la "maduresa" comparativa -ja en el moment del naixement- de moltes espècies que ens precedeixen en l'escala filogenètica i l'avantatge de la nostra "immaduresa", que ens permet aprenentatges específicament humans o culturals...) Fer explícit, en definitiva, el significat del vell proverbi xinès (que tan li agrada recordar a Konrad LORENZ) que diu: "tot l'animal està en l'home, però tot l'home no és pas l'animal". Amb pinzellades que expliquin el procés evolutiu de l'ésser unicel·lular l'home, fent evident el progrés successiu en aspectes com la deambulació, la manipulació, el llenguatge, la sociabilitat i...el mateix conreu de les cries. Això pel que fa referència a la primera part d'aquest capítol: el passat filogenètic.

Aquests antecedents, tots sols, no permeten pas encara una comprensió de la nostra situació actual. Hem de fer referència a un altre passat, molt més proper: el nostre passat d'espècie. L'aventura dels homínids prehistòrics (australopitecus, utilitzant els primers utensilis lítics, de l'homo erectus i l'homo habilis passant de caçadors recolectors a nòmades, a agricultors i ramaders sedentaris, l'inici de l'època històrica....fins el moment actual -industrialització- repassat paral·lelament al desenvolupament infantil, és l'objecte d'aquesta segona part. S'aprofita, aquí, fer veure com aquest passat, d'uns 5 milions d'anys, ha quedat engramat en el patrimoni genètic i com les conductes dels tres-quatre primers anys li deuen molt (representant un esforç de la culturalització i l'educació per a modificar-lo). Desta-

car que el 99'75% de la durada de l'existència de la nostra espècie (o almenys de la branca terminal que hi aboca), és a dir, de la nostra existència d'espècie, ha transcorregut en el medi d'una societat caçadora-recolectora i sols un 0'25% d'aquesta història (els darrers 10.000 anys) l'hem viscuda en condicions que considerem "normals". Tot, doncs, obliga a exemplificar com "l'evolució de la conducta social humana va produir -se durant els 5 milions anteriors a la civilització, quan l'espècie consistia en petites poblacions caçadores-recolectores" (Wilson). La clau de volta del desenvolupament infantil (la seva paradoxa i la seva problemàtica) tal volta radica em aquest fet. Patentitzant-lo, de forma clara i amena (amb els jocs solitaris i col·lectius dels infants, amb les relacions filio-parenterals), de forma comparativa (abans i ara) és l'objectiu d'aquesta segona part del segon capítol. Aquí entrarien les definicions (per imatges documentals) dels conceptes "nature" (genètica) i "nature" (cultura), de medi i d'adaptació. Le belles imatges d'un esquimal adult ensenyant, contra el temps i l'espai, a un cadell humà com es construeix un "iglu", amb el text que les acompanya, serveixen, en dos minuts per a introduir aquest concepte. Com a teló de fons, una vegada més, sorgirà la dialectica entre innat après, al llarg de tota la sèrie, reforçat amb imatges "que parlin per si mateixes", de les conseqüències per a l'infància humana de l'evolució cultural (el passat de l'espècie).

Per fi, la tercera part, referent al passat ontogènic (o embrionari i fetal), a partir de la formulació d'HANKEL: l'ontogeni recapitula, abreujadament, la filogènia, a partir d'una pel·lícula del desplegament embrionari i fetal, comparatiu. Acabar remarquant que tota la conducta de l'infant més petit, i alguns aspectes de la conducta dels adults, així com totes i cada una de les parts de la nostra anatomia (i, per tan, del nostre fisiologisme), en concret del nostre encefal, donen fè d'un passat vell de milions d'anys.

Partir dels orígens, seguir pas a pas tots els processos (a grans trets) que porten a la configuració d'un fill d'humans, creiem

que constitueix un camí vàlid per a permetre'ns accedir, amb adequació a la realitat, a la comprensió dels mecanismes ancestrals que aquest procés fa recurs (o utilitza) i a proposar, més enllà de consideracions ideològiques, els fets estrictes que la praxi pedagògica precisa amb urgència.

Per a seguir el patró de la sèrie, d'entrevistar a figures destacades en cada camp que es tracta, cada part d'aquest capítol pot acompanyar-se de breus entrevistes, "in situ", dels esdeveniments, amb Richard LEAKY o DONALSON o PIVETEAU o Mc. LEAN o WENLEY, o homònims més locals.

Capítol 3.-

EL PART: L'ÚLTIM PASSAT DELS MAMÍFERS PLACENTARIS

El nadó humà és no sols el producte terminal de tres grans passats, sinó també, en gran mesura, el resultat d'uns moments (o minuts o hores) potencialment perillosos o difícils: el seu part. Durant el part s'han d'afrontar els moments més crucials equiparables amb els de la pròpia mort, comunment compartits per la totalitat dels humans. Nou mesos d'ajustada i perfecta programació genètica i inducció organitzadora, milions d'anys d'evolució homínida i centenars de milions d'anys d'evolució filogenètica poden fer-se malbé, irreversiblement, en pocs minuts.

Un cop feta aquesta introducció "dramàtica", caldrà "desdramatitzar" totalment tot el capítol: amb imatges dolces, no sagants, però altament sensibilitzadores (utilitzant trucatges, enfoc molt petits, a càmera lenta...) del fet del part, l'oxigenació....

Entrevista amb Virginia APGAR; "nou mesos d'observació de la mare indubtablement justifiquen observar el nen als minuts de neixer". Revisió, divulgació, del test APGAR.

Imatges pròpies, d'infants més grans amb correlació amb la puntuació a l'APGAR. Per a generalitzar, popularitzar, la indicació d'aquest test per a avançar-se, compensar i ajudar a la recuperació (no arribar massa tard), d'infants que d'altra manera tindran dificultats potser insalvables.

Aquest seria l'únic capítol que tindria connotacions "mèdiques", però desmedicalitzades.

Capítol 4.-

LA COMPLEXIFICACIÓ DENTRÍTICA

(Epigènesi)

Aquest ha d'ésser un dels capítols "prínceps" de la sèrie: per la bellesa de les imatges i pel contingut didàctic. Jugant constantment amb imatges de maquetes del cervell, films de microscopia òptica i electrònica, símils (com p.e. un simple mocador de butxaca, successivament desplegat) i aspectes conductals en infants.

Mostrar el creixement estructural del cervell: 1.- Macroscòpic (tamany, pes...) com dobla aquests paràmetres al llarg del primer, segon,..... anys. 2.- Microscòpics, ensenyant que, al neixer, totes les 10.000 milions de neurones jo hi són, i que el que fa creixer el pes, volum, del cervell, és la complexificació dèntrica. I que aquesta complexificació no roman si no hi ha estímuls pertinents, adequats, dins del període òptim o crític precís. Mostrar, objectivar, les conseqüències de la manca d'estímuls (en animals i en infants) sobre el teixit cerebral i la seva funció (no pas amb imatges d'infants deficitaris) perquè es tracta de fer entendre el procés i la necessitat d'estímuls, tal com es desplegarà en els capítols següents, no pas de dramatitzar mèdicament, sinó de fer comprendre els aspectes positius, objectius, d'una atenció i dedicació a l'infant, les conseqüències materials, de tota acció sobre l'infant). Plantejar que quan ens dediquem a un infant, només la nostra pobra audició ens impedeix de sentir l'estrepitós brogit de les dentrites obrint-se camí, creant vies i donant lloc al desenvolupament, tot exemplificant imatges i so d'aquest brogit d'arborització dèntrica, jugant amb imatges histològiques, bosc i vendaval.....(, infants concrets i pares i educadors).

Entrevista amb Jean-Pierre CHANGEUX (París), sobreposant imatges obtingudes en el seu laboratori.

Tornar aquí amb les maquetes d'innat i pares, de recipient ple, recipient buit i que va omplint-se i de "ni tot buit, ni tot ple" sinó tot el contrari.

Capítol 5.-

EL NADÓ HUMÀ

(L'alba de la vida)

Hi veu?, hi sent?.

Recapitulació, recollida, de les preguntes que els pares i avis ens fan davant del seu petit nadó. Donar-hi resposta, exemplificada.

Recull de "costums" o formes de tractar i considerar el nadó en diferents cultures. Entrevista amb Saint Anne DARGASIES (París), perquè expliqui el concepte, el fet, de la impermeabilitat neonatal (escrit i demostrat per ella).

Exhibició de respostes arcaiques del nadó, homologant-les amb conductes animals (adults) de diferents espècies i refer, recordar novament, la importància del passat filogenètic, com aquí es fa evident.

Replantejament, revolucionari, de les potencialitats d'un nadó humà, manipulat segons la tècnica motricitat alliberada. Entrevista, amb demostració pràctica., amb AMIEL-TISON i Albert GRENIER (París). Mitjançant la tècnica descrita per aquests investigadors, un nadó humà pot exhibir conductes d'un infant de 6-10 mesos, en l'aspecte d'atenció, visió, manipulació i prensió, replantejant la importància de l'innat sobre l'après (actualització) i obrint un camí important davant del debat, polèmic, de l'educació precoç.

Capítol 6.-

SOCIALITZACIÓ (I)

(Objectiu: contacte o amanyagueu-lo)

Història d'una descoberta elemental. Any 1797. Bosc de LACAU-NE (Tarn, França). Seqüències de Víctor, l'infant salvatge d'AVEYRON, (tretes del film de TRUFFAUT, "L'enfant sauvage", o escenificades a la "fageda d'en Jordà" a Olot). Plantejament i descripció dels infants salvatges: conseqüències (retard, impossibilitat de recuperació ulterior). Biblioteca Central de Barcelona, amb tots els llibres escrits sobre aquest tema. Utilització de la maqueta "sense omplernar". Un infant humà tot sol sense altres humans, no arriba a ser cap humà. De la llegenda a la realitat. Nova York, 1945. René Spitz. Mares recluses; fills en institució para-carcerària. Descripció de les conseqüències de la deprivació. Síndrome d'hospitalisme. Pel·lícula de Spitz, d'aquella època.

Entrevista amb SKEELS. Pel·lícula de les seves experiències: mares adultes subnormals, substitutes, durant el primer any de vida, dels infants de mares recluses. Els dos lots. Resultats diferents, significatius. L'últim experiment amb humans. Els HARLOW (Wisconsin, EE.UU.). Entrevista i pel·lícules: macacus resus deprivats, conseqüències. Mare de felpa versus mare alletadora. La necessitat de contacte, l'estímul prioritari pel desenvolupament. L'afecte i l'amor, el tema clau. Imatges d'institucions asilars, aquí. Imatges de llars, amb infants. Escenes de contacte i de privació. Recapitulació i introducció als següents capítols.

Capítol 7.-

SOCIALITZACIÓ (II)

(Encunyament)

Presentació de dos infants, de similar edat (3-5 anys). Dossier d'infant 1, després d'infant 2. Un i altre amb dos recents passats diferents (un "normal", criat en una llar de pares amatents; l'altre: institució, situació de privació de contactes i estímul. Registre experimental del diferent comportament quan entren en interacció, per primera vegada, en un parc públic. Anàlisi i comentari (aturant imatges) dels comportaments diferenciats. A què és degut?.

Remontar-nos a K. LORENZ. Entrevista amb ell a Altenberg (Viena) Explicació, en els llocs on feu la descoberta, de l'encunyament amb aus (l'oca "Martina" p.e.). Troços de pel·lícula històrica d'aquests fets.

Taller d'un gravador. Experiències d'encunyament (sortint d'aquí els gravats distintius de la sèrie). Explicació del concepte d'encunyament. Encunyament en aus. Experiències del laboratori Max Plank. Encunyament en mamífers superiors. Zoològic de Barcelona. Encunyament en humans?. Imatges d'humans, semblant a les imatges acabades de veure amb animals.

Presentació de la hipòtesi de l'encunyament en sentit invers en humans: és la "mare" (els adults) exposada(ts) a un infant els que queden encunyats i fan una conducta de seguiment. Nadó, post-part, esclau de la gravetat. Conductes maternes de seguiment. Experiències de KLAUS i col.laboradors (N.Y.): palpació d'un nadó, per part de la mare, immediatament post part, diferidament. Seguiment de mare-fill lot exposició immediata, lot exposició diferida. Diferències. Conseqüències. Nursery o rooming-in?.

Concepte de període òptim. Mares solteres i venda de fills. Experiències. Adopció precoç. Errors de repartició de fills, en maternitats. Conductes diferents. Quins són els senyals desenca-

denadors, per part de l'infant, de la conducta de seguiment dels adults?. Imatges d'adults i del seu comportament espontani quan els hi oferim un nadó. Raccions facials, vocals, expressions corporals,...(en el carrer).

Descripció dels trets desencadenadors infantils (facials, proporció corporal). Aprofitament d'aquest fet pels dissenyadors de joguines. Reaccions, en una botiga, amb adults comprant joguines per Nadal ("configuració infantil"). Id. amb les pel·lícules de dibuixos animats. L'èxit de Walt Disney.

L'infant de les recepcions de monarques o presidents de govern, d'un país estranger. Tribus primitives; ximpanzés.

Altres desencadenadors: el plor, el somriure.

Caiguda del concepte de mare "biològica". "Mares" múltiples. "Mare" independentment del sexe.

Funció de l'encunyament en el procés de socialització. Els 6 primers mesos de vida.

Imatges de recapitulació. Introducció al segon semestre de vida.

Capítol 8.-

SOCIALITZACIÓ (III)

(Vincle)

Recapitulació del procés de contacte, arborització d'entrítica, desenvolupament dins dels 6 primers mesos. Aparició de la memòria. El neixement del VINCLE filio-maternal. POR A L'ESTRANY. De l'emoció a l'efecte. Sensibilitat, constància, sincronització mare-fill. Situacions quotidianes.

Somriure i plor. Adherir-se i seguiment (amb la mirada i la locomoció). Mares múltiples. Alopares. Busca de proximitat. Concepte de separació. Entrevista amb BOLWY (Londres). Documentals. El cangur.

L'aprenentatge de l'autonomia (12-24 mesos). L'entrada a l'escola bressol. Situacions experimentals. Família tradicional (3 generacions). Família nuclear (pares i fills). Els kibbutz israelians. L'experiència de la República Federal Alemanya. Lockzy (Hongria). El vincle amb congèneres de la mateixa edat com a pal·liatiu de la privació. Experiències de HARLOW. Els kibbutz israelians. Anna FREUD. Zoològic. Hospici.

Des del punt de vista d'imatges i del "missatge", aquest és, tal volta, el capítol clau, que justifica i culmina la sèrie, de cara als "pares". En ell vol fer-se veure, divulgar i comprendre que durant el període dels 6-8- mesos als 12-14 mesos, és absolutament necessari, imprescindible, la presència quasi constant d'un proïsme tutelar ("mare") en contacte i sincronització amb l'infant. Mostrar quins són els "senyals" que pertanyen de l'infant per a sol·licitar el contacte amb la "mare", (somriure, plor, balbuceig, així com la necessitat d'adhesió i seguiment amb la mirada). I, donat que la "mare" no és pas "màgica", fer destacar quines són les respostes d'ella enfront d'aquesta situació. I, és gràcies a les hores dedicades a l'infant. que la "mare" descobrirà o aprendrà aquest ofici, de tan llargues i irreversibles conseqüències. Desmantellar el mite de

la "mare biològica" i mostrar que "mare" pot ser el pare o qualsevol persona (mascle o femella) que estableix una relació especial amb l'infant.

La importància de l'establiment del vincle (de l'aprenentatge de l'afecte) ha d'ésser aquí destacat tant per si mateix, com a procés intrínsec al desenvolupament infantil, i també com una previsió per a l'establiment de les bases de l'estructura de la personalitat del futur adult i que garantirà la qualitat i direccionalitat, selectivitat i estabilitat, de les seves relacions afectives interpersonals (sobretot de parella) en la vida adulta.

Nota.- La companyia SONY té un documental de Pau Casals, acompanyat d'Ibuka i Suzuki, parlant d'aquests fets, mentre assisteixen, al Japó, a un concert de violí interpretat per infants de 3 anys-9 anys, i que toquen "el cant dels ocells" !!!.

Nota.- A França (Lyon) hi ha una escola Suzuki. I, a Barcelona acaba d'iniciar-se l'experiència.

Cita d'Ibuka ("El parvulari és massa tard):

"...les capacitats i el caràcter de l'individu no estan determinats pel naixement, sinó que es forgen durant un determinat període (òptim) de la seva vida...La clau del desenvolupament de la intel·ligència radica en les experiències que visqui l'infant durant els seus tres primers anys...I, d'ells, el primer any és el pilar bàsic. Tot depèn de l'estimulació de les cel·lules cerebrals durant aquests anys crucials. Durant aquest període es forma "l'equipament", la seva futura màquina cerebral. Tot el que succeeixi a continuació és com el "logical" que alimenta i fa que l'equip funcioni. No es tracta de produir genis, sinó de possibilitar que el potencial quasi infinit de l'infant es realitzi i aquest augmenti la seva joia en la vida".

Capítol 9.-

FUNCIIONS SENSORIALS

La "caixa" (maqueta): les 5 portes d'entrada.

Replantejament de la vella polèmica entre nativistes i empiristes (utilitzant la maqueta dels recipients: buit, ple, ni una cosa ni l'altra). Fer veure que no es tracta pas d'una qüestió acadèmica o teòrica, sinó enterament pràctica. Imatges comparatives d'un post-nadó, d'un infant de 3 mesos, de 6 mesos i d'un de 12 mesos, en quan el seu "comportament" sensorial. Correlació amb les "condicions internes" i dependència dels "factors externs", mitjançant imatges histològiques (HUBEL i WISEL) i de comportament d'adult amb infants (en situacions de vida quotidiana i de "joc"). Arees post-rolàndiques (esquema i maqueta). Arees primàries, secundàries i terciàries "versus" sensació, percepció i cognició. La "taca d'oli" del desenvolupament sensorial.

Desenvolupament de la funció visual: Reproducció hipotètica del món visual d'un nadó, post-nadó (1-3 mesos) i a partir dels 6 mesos. Entrevista amb HUBEL i WISEL (Oxford). Imatges documentals. Entrevista amb E. VURPILOT (París). Imatges documentals. Infant amb catarates congènites. Retrobament amb el concepte de "període crític". Comportament davant de la cara humana (seqüències de desenvolupament). Jocs amb màscares. Correlació amb imatges dels "Comediants", "Claca",... Percepció de tamanys i de distàncies (imatges experimentals), aplicació pràctica.

Desenvolupament de la funció auditiva: coordinació àudio-cefàlica i àudio-visual. La discriminació i percepció auditiva a partir dels 5 mesos. Aprenentatge del llenguatge impressiu. Per a poder "donar" (parlar), primer cal "tenir" (comprendre). Pre-programació per a la "recepció" de la veu "femenina".

Desenvolupament de les funcions gustativa i olfactiva. Els humans animals microsomàtics. Experiències de Mc FARLANE (llet materna). Ariel i Don Joan. Infant i eros. La "regressió" al món gusto-olfactiu en la relació amorosa adulta. Vincle gusto-olfactiu.

Desenvolupament de la sensibilitat tàctil-kinestèsica. L'espai corporal. Impermeabilitat tàctil. El "trauma" del part? o del cim de l'Everest al nivell del mar. Imatge corporal "fragmentada" (representació gràfica). La funció dels estímuls tàctils i kinestèsics. Altra volta el contacte, els portadors. "Arri arri tatanet". El bany.

Estímuls, estímuls, estímuls !!.

Capítol 10.-

FUNCIONS MOTRIUS

(D'esclau de la gravetat a la deambulació autònoma)

Objectiu motriu del primer any de vida: la deambulació bípeda autònoma (imatges). (Multitud: Rambles barcelonines, focalitzant-se en un infant de 12-14 mesos caminant).

La "caixa" (maqueta): l'única porta de sortida.

No hi ha polèmica entre innat i après.

Moment del naixement a termini (sala de parts) o en "nourserly": infant esclau de la gravetat (actituds posturals i antigrauitatòries, semblant a una nina de drap). Res pot fer-nos sospitar el destí bíped i deambulatori,....llevat de les reaccions de redreçament i marxa automàtica, transitòries (prefiguració?). Recapitulació filogenètica en el desenvolupament post-natal?. Reptació primària o crawling (del peix a l'home). Segona reptació o marxa de foca (del peix a la foca i d'aquí als humans). El gateig (incoordinat i coordinat) (dels saurís -cocodril- als cadells mamífers quadrúpedes). Navegació (deambulació) de cabotatge: la verticalitat. Simis i humans. Marxa assistida, digitígrada primer, amb recolament plantar després. La marxa autònoma!!.

Els pre-requisits. To muscular passiu (consistència, presnió, angles). Fenomen de rebot. Ràpides seqüències de desenvolupament, amb especial atenció als peus. L'evolució de les actituds posturals (en decúbit ventral i dorsal). Imatges de vida quotidiana; importància de la "manipulació" (estimulació) postural. Del ple-gament enX a l'extensió.

L'equilibració antigrauitatòria. Imatges d'adult ensopegant i aconseguint no caure (càmera lenta), llançador de disc (càmera lenta). Sobreposició d'imatges amb infant de 12-14 mesos. Recapitulació del procés d'equilibració al llarg del primer any (en situació

experimental i en la vida quotidiana). El cap, el tronc i les extremitats superiors. El paracaigudista.

Aportació del to de base i de l'equilibració a la sedestació (la primera conquesta antigravitatòria i l'obertura a la verticalitat) El trípede anterior. Assegut sense recolçament: les mans lliures per a la premsió i la manipulació.

Motricitat fils (distal i superior). Les etapes de la premsió. La manipulació.

Els primers passos, producte d'un llarg procés. Mai tan, en tan poc temps. Exploració del medi, conquesta de l'autonomia. Petit humà, per fi !!.

Capítol 11.-

EL NAIXEMENT DE LA INTEL.LIGÈNCIA

(Memòria i pensament)

La "caixa" (maqueta): els processos "interns" (quan les portes d'entrada i les de sortida estan obertes).

La conducta estereotipada, obligada i a l'instant, en els animals pre-humans (imatges).

Els processos difàsics: Pel·lícula documental (o amb imatges tretes en el zoològic de Barcelona) de les experiències de KHOELER amb ximpanzés. La sol.lució d'un problema. La "bombeta" que s'encén o AH!!.

Un bon dia: el miracle!! . La permanència de l'objecte: imatges experimentals (l'objecte amagat i trobat, eliminació de l'obstacle, l'us d'intermediaris (relació de causa-efecte). Tot això aproximadament als 8 mesos. Desplaçaments invisibles (situació experimental). Aplaudiments. Sobreposició amb el pensador de RODIN. Petit homo sapiens. 12-14 mesos: joc de cadires i prisme tutelar. Afectivitat, motricitat i pensament. El desenvolupament com un tot. La joia de desenvolupar.

En aquest capítol caldrà fer referències o analogies comparatives constants amb (mitjançant imatges i text en "off"):

- Comportaments animals, en la sol.lució de problemes.
- Imatges experimentals d'infants de 6-8 mesos a 12-14 mesos, fent conductes similars (estratègies) i generalitzant, després.
- Analogies amb esquemes neuropsicològics (animació).
- Analogies amb "intel.ligència artificial" (ordinadors fins a la cinquena generació).

Tot això dins del contexte del "joc" i de les joguines a donar i utilitzar, o inventar, pels infants del primer any.

Relacionar la funció del vincle amb el naixement de la intel·ligència. Idem. la motricitat, el desenvolupament sensorial..... Destacar el desenvolupament com un tot, global, no pas fet de compartiments estancs.

Fer veure, amb imatges plenes d'impacte, que l'"educació" (en el sentit d'"ensenyament" o aprenentatge de coneixements, no és pas quelcom que comença als 6 anys (tradicionalment) o als 4 anys, (pre-escolar), sinó ja dins del primer any de vida. Que els "resultats", que tan preocuparan als "pares", a partir dels 5-6 anys, dependran d'aquests requisits precoços. I que això cal fer-se dins de la calidesa de l'afecte (vincle). El secret: adquirir, desenvolupar el talent, la intel·ligència, per l'exercitació precoç i l'afecte combinats (o fet una mateixa cosa). La intel·ligència no és pas hereditària!. Els infants, matrius biològiques, són desenvolupats per aquells "que saben" (combinen amor -afecte- i tradició o coneixements). L'essencial és que el petit cadell humà sigui ben embolcallat des del començament. Un bon entorn és indispensable per a adquirir, desenvolupar, les funcions "superiors" (entre elles la intel·ligència). "Perquè una llavor pugui germinar, li fa falta temps i circumstàncies favorables" (Shinichi SUZUKI):

Precisament una entrevista amb SUZUKI (Japó) (autor de "vivre c'est aimer") amb les impressionants imatges d'infants de 3-4 anys interpretant BRAHMS o MOZART o VIVALDI, pot acompanyar aquest capítol. I o amb Masuru IBUKA (seguidor, entusiasta, de SUZUKI i finançador de les associacions SUZUKI arreu del món, autor de "Kindergarten is too late").

Nota.- Donat que IBUKA és el President (i principal accionista de SONY), podria negociar-se amb aquesta empresa l'obtenció de les imatges o financiació del capítol o part d'ell..

Expressions de SUZUKI, extretes d'entrevistes ja fetes:

"La clau és l'entorn, no l'herència". Allò que no existeix en l'entorn no es desenvoluparà en el nen. !Jutgem les capacitats i habilitats dels infants de 5-6 anys, en lloc dels estadis anteriors, que són els crucials!! . El destí infantil està en mans dels seus propis pares". "No m'interessa la tasca de recuperació amb nens espatllats,...jo vull fer educació infantil". "Estic convençut de que tots els infants del món neixen amb el mateix o similar potencial... Cal fer-lo germinar. Cal conrear ja des de el primer any, dins del primer any. L'educació que no pas la instrucció del nen, comença amb els pares. Realment al nen no se l'educa a l'escola, sinó a casa; l'escola o el nivell de pre-escolar és massa tard, per això és necessari que els pares rebin una informació qualificada. S'ha de crear, ja dins del primer any de vida, un entorn al nen, un ambient apropiat, perquè espontàniament es plantegi: "Jo també vull jugar" (és a dir: "Jo també vull aprendre vull desenvolupar-me". Així s'els "inocularà" el talent".

Expressions d'IBUKA (Educació a l'edat zero):

"...la "mare" és el millor educador. Vull fer reconeixer la importància de l'educació a partir de l'edat zero,.... als tres anys, "és massa tard per a començar!!".

Capítol 12.-

PRE-LLENGUATGE I COMUNICACIÓ NO VERBAL

Imatges de nens de 6-8 anys en una aula, parlant en veu alta, tots, amb el cap aixecat, contents, aixecant un braç (alguns), responen a alguna pregunta de la mestra (una imatge ben habitual); sobreposició amb plec (ramat) d'animals (p.e.ànecs) en semblant comportament; de ximpanzés xisclant i gesticulant, sobreposició amb orador polític cridant i gesticulant; imatges de carrer (força gent), focalitzant-se en una parella que, caminant, manté una animada conversa (cares).; infant de 2-3 anys que, de la mà d'un adult, enraona i assenyala, expressió de l'adult i resposta. Text del llen-
guatge i comunicació.

La "caixa" (maqueta): porta de sortida (fonatòria i facial).

Innat o après?. Tots els infants japonesos parlen japonès i els catalans català.

Entrevista amb CHOMSKY. Entrevista amb SKINER.

L'atenció al petit-llenguatge ha desplaçat l'interès pel pre-llenguatge.

El pre-llenguatge. Com aprenen els infants a parlar la seva llengua. Perquè no parlen els ximpanzés?. Imatges de WASHOE. L'aparell fonador (imatges cine-radiològiques), símil de la trompeta.

SONS BIOLÒGICS.- (0-2 mesos): crit, plor, succió, deglució, eructe, estornut... "L'infant bufa el seu instrument, sense utilitzar les tecles". Inatenció, per part del petit infant, del bombardeig (aferència) de parla adulta sobre ell (sobre els seus captadors?). Les experiències de CONDOM i col.laboradors (sincronització interactiva microquinètica): moviments del nadó i petit infant sincrònics amb la fluència de la parla adulta. Argentins i catalans, per exemple.

Inefectivitat dels sons vocàlics aïllats o de la percussió. L'oferta de llenguatge (cadències llargues de l'estructura lingüística de la seva cultura, esdevé una necessitat educativa precoç o "cal fer discursos als petits infants".

GATGEIG.- (2-4 mesos): "a més de bufar el seu instrument ja el tecleja erràticament i de forma poc ajustada". No produeix cap melodia; desafina; però, l'instrument comença a ser tocat. Amb imatges d'infant emitint gatgeig i de trompetista inexpert. El desencadenador: rostre en moviment davant de l'infant. Interacció afectiva.

BALBUCEIG.- (4-6 mesos): "l'infant toca totes les tecles de l'instrument, demés de bufar-lo, però ho fa de forma desordenada, sense seguir cap partitura. L'infant encara no sap solfa. Però totes les notes, fonemes, que formen part de totes les llengües del món (i, inclús, alguns que no en formen part de cap), són emeses. Es tracta d'una pre-programació innata (els infants sords complets des del naixement, emiteixen també tots aquests sons) (comparació amb aus) aprenentatge del cant de les aus.

ECOLÀLIA I PROSODIA.- (6-8 mesos): "sense saber solfeig (però tenint totes les notes), ni conèixer l'idioma d'una lletra d'una cançó, emiteixen-copsen i reproduïxen una melodia enganxosa i senzilla". Símil amb la trompeta i el trompetista. Importància del model adult. Cadència italiana o argentina, per exemple. (PROSODIA) ECO de si mateix, amb cadenes fòniques repetitives. Ajust sobre les tecles de l'instrument. Retenció de les aferències, verificació de la pròpia emissió i ajust. Fet diferencial amb la mainada sorda o amb infants "privats" de fluent llenguatge parenteral. Aquí cal situar l'inici de l'aprenentatge d'una llengua.

METALÀLIA (8-10 mesos): "l'infant aprèn solfa, encara que no decodifiqui ni pugui interpretar sonates". Reducció de tot el repertori de sons "universals" a aquells que conté la llengua materna. L'anàlisi espectrogràfic del "balbuceig" d'un infant de 8-10 mesos, permet identificar-lo, sense cap altra dada, com pertanyent a una comunitat àrab, xinesa o francesa (BOYSSO-BARDIES, entrevista i

material documental). Amb aquesta dotació, si està permanentment exposat al llenguatge "adult", l'infant ja pot "aprendre", ara sí, a parlar.

Toquen , estimulen i PARLEN !!.

LA COMUNICACIÓ NO VERBAL.- El llenguatge silenciós i secret de l'infant i de la "mare". Es tracta d'un apartat (tal volta mereixeria tot un capítol?) apassionant. Fet tot ell de muntatge d'escenes d'interacció infant amb adult ("mare") en la vida quotidiana, inconscient pels dos, però que per mitjà d'una minuciosa observació pot "aprendre's" i dominar. Totes les expressions facials (obertura o tancament d'ulls, aixecament de les celles, la boca i les dents, inclinació del cap,...), posicions de les mans, braços, tronc,... Aturar imatges, descrivint les principals interaccions.

Entrevista amb Hubert MONTAGNER (Besançon-França-). Material documental.

Capítol 13.-

ENCARA PODEM SALVAR MOZART D'ÉSSER ASSASSINAT?

(Situació actual de la infància)

Capítol final, recapitulador, fet de reportatge i emitint consideracions pedagògiques pràctiques.

Infants volguts, estimats, conreus. Infants apallissats, deprivats, ... Dobles missatges: ara t'estimo, ara et pego. L'infant a casa, al carrer, a la guarderia, a l'escola bressol, a l'hospici..

L'experiència de la República Federal Alemanya. El cas de LOCKZY (Hongria). El kibbutz israelià. Aquí i ara. L'esperança d'un poble, de la humanitat, i els destins individuals. El paper d'organismes internacionals (UNESCO, UNICEF, ...) Instituts pel desenvolupament del potencial humà....

Entrevista amb IBUKA (SONY): "El món precisa de sers humans plenament desenvolupats, complerts, que hagin pogut expandir les seves possibilitats (capacitats) i habilitats. Amb aquesta plenitud del ser humà desapareixeran els prejudicis racials, la discriminació entre els pobles. Els nens neixen sense perjudicis. A Tokio tenim llogat, en un gran magatzem, una sala immensa en la que tots els nens juguen, mentre les mares fan les seves compres. Independentment dels seus orígens, raça o nacionalitat, l'interacció entre ells és absoluta i no existeix cap manifestació marginatòria. !!"Els seran els homes i dones que, gràcies a la confiança mútua, construiran el Segle XXI".

Entrevista amb l'alta funcionària (negre) de la UNESCO (París). "Fa uns anys havia manifestat i cregut, enfàticament, que l'esperança del futur d'un poble està en l'atenció que un govern (un estat) dedica a l'educació pre-escolar. Ara, uns anys més tard, sense desmentir aquesta afirmació, l'amplio en el següent sentit: l'esperança de futur està en l'atenció que aquests governs dediquin al nivell previ al pre-escolar. Però, per tot el que anem sabent sobre el desenvolupament infantil, he d'ampliar encara més l'afirmació: l'esperança està en el grau o nivell de dedicació i coneixements que es suscitin, facilitin o facin arribar als pares".